

Nieuw huwelijksvermogensrecht per 2018

Mr. Ruben Stam

Inleiding

- Hoofdlijnen nieuw huwelijksvermogensrecht
- Enige hoofdlijnen van de huidige eigenwoningregeling
- Casuïstiek
- Samenvatting

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Hoe zijn wij getrouwd? (2017)

- Als er geen huwelijkse voorwaarden worden gemaakt...
 - Huwelijksgoederengemeenschap
 - Aanzuigende werking: alles is van beide partners samen
 - Uitzonderingen:
 - verknochte goederen (kunstbeen)
 - schenkingen/makingen onder uitsluitingsclausule
 - pensioenaanspraken
- Wel huwelijkse voorwaarden...
 - Evt. gemeenschap afhankelijk van deze voorwaarden
 - Beperkte gemeenschap, koude uitsluiting, met of zonder verrekenbedingen, etc.

Nieuw huwelijksvermogensrecht

- ‘Wet beperking gemeenschap van goederen’
 - Stb. 2017, 177
- Inwerkingtreding per 1 januari 2018
- Geldt alleen voor nieuwe huwelijken
- Wie nu in gvg is gehuwd blijft in gvg gehuwd
 - Het nieuwe recht ‘raakt’ bestaande huwelijken niet

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Hoofdlijnen Wet beperking gvg

- Beperkte gemeenschap van goederen (geen gvg)

Wel in huwelijksgoederengemeenschap

- Alle goederen die afzonderlijk of tezamen tijdens huwelijk zijn verkregen vallen in de gemeenschap
- Gezamenlijk voorhuwelijks vermogen valt in gemeenschap

Niet in huwelijksgoederengemeenschap

- Voorhuwelijks vermogen van één van de partners blijft privévermogen
- Schenkingen en erfrechtelijke verkrijgingen (tenzij insluitingsclausule)

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Voorbeelden (2018)

- Man heeft woning waarin man en vrouw samenwonen
- Man en vrouw trouwen zonder huwelijkse voorwaarden
- *Woning blijft privévermogen van man*

- Man en vrouw (samenwoners) hebben samen woning
- Man en vrouw trouwen zonder huwelijkse voorwaarden
- *Woning valt in beperkte gemeenschap van goederen*
- *Ongeacht 'oude' eigendomsverhouding (90:10 → 50:50)*

- Man en vrouw trouwen zonder huwelijkse voorwaarden
- *Tijdens huwelijk verkregen woning valt in beperkte gemeenschap van goederen*

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Schulden die in beperkte gemeenschap vallen:

1. Alle voorhuwelijkse gemeenschappelijke schulden
2. Alle voorhuwelijkse schulden voor gemeenschappelijke goederen
3. Alle tijdens huwelijk ontstane schulden van ieder van de echtgenoten

Niet in de gemeenschap:

1. Schulden voor van gemeenschap uitgezonderde goederen
2. Schulden van een nalatenschap waartoe echtgenoot gerechtigd is
3. Schulden uit een door een echtgenoot gedane gift

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Voorbeelden (huwelijk zonder huwelijkse voorwaarden)

- Gezamenlijke EWS voor gezamenlijke woning
 - *EWS valt in gemeenschap*

- Man en vrouw kopen staande huwelijk een woning
 - *EWS valt in gemeenschap*

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Voorbeeld (2018)

- Johan en Yvonne wonen samen in de woning van Johan
 - Bij het oversluiten van de hypotheek verlangt de bank hoofdelijk medeschuldenaarschap (= gezamenlijke schuld)
 - 2018: huwelijk zonder huwelijkse voorwaarden
-
- *Woning blijft privévermogen van Johan*
 - *Voorhuwelijkse gezamenlijke schuld*
 - *Hoofdregel: gemeenschap*
 - *Uitzondering: schulden voor van gemeenschap uitgezonderde goederen → lening blijft privévermogen van Johan*

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Voorbeeld (2018)

- Marcella en Edo kopen samen een woning (50:50)
 - Marcella betaalt met spaargeld, Edo leent geld
 - Lening: hoofdelijk medeschuldenaarschap
 - 2018: huwelijk zonder huwelijkse voorwaarden
-
- *Woning valt in gemeenschap*
 - *Lening valt in gemeenschap*
 - *Uitzondering (schulden voor van gemeenschap uitgezonderde goederen) niet van toepassing*
 - *Lening valt ook in gemeenschap als Edo enig contractant is (geen hoofdelijk medeschuldenaarschap)*
 - *'Verarming' Marcella (want zij deelt nu mee in de schuld)*

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Hoofdlijnen huidige eigenwoningregeling

- Eigenwoningforfait
- Max. 30 jaar renteaftrek
- EWS van vóór 2013: bestaande EWS
- Vanaf 2013: 'nieuwrecht' EWS (aflossingseis)
- Bijleenregeling: EWR
- Restschuldregeling
- Overgangsrecht KEW/SEW/BEW
- ...

Nieuw huwelijksvermogensrecht

- IB-heffing is persoonlijke aangelegenheid...
- ...maar fiscale partners kunnen inkomsten uit eigen woning onderling verdelen in elke gewenste verhouding

Voorbeeld

- Reza heeft sinds 2010 woning + EWS
- Nadiya is Reza's fiscaal partner
- Nadiya heeft hoger belastbaar inkomen in box 1
- Negatieve inkomsten uit eigen woning in aanmerking bij Nadiya
- Renteaftrek wordt geacht door Reza te zijn genoten (want zijn inkomen) → Belangrijk voor 30-jaarsperiode renteaftrek

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Economische benadering

- Van toepassing bij huwelijkse boedelmenging
- Partner treedt voor de helft fiscaal in voetsporen partner met eigenwoningverleden
 - Eigenwoningreserve
 - Aflossingsschema ('nieuwrecht' EWS)
 - Aflossingsstand
 - Overgangsrecht bestaande EWS

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Voorbeeld (2017)

- Robin heeft sinds 1.1.2007 eigen woning met EWS van € 200.000 (aflossingsvrij)
 - Natasha heeft woning sinds 1.1.2014 met EWS
 - Natasha verkoopt op 31.12.2016 haar woning
 - EWS bij verkoop € 200.000; EWR € 50.000
 - Natasha trekt bij Robin in; huwelijk in gemeenschap van goederen op 1.1.2017
-
- *Bestaande EWS Robin € 100.000 / 240 maanden*
 - *Aflossingsstand Robin € 100.000 / 324 maanden*
 - *EWR Robin € 25.000*
 - *Idem voor Natasha*

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Voorbeeld (2018)

- Mischa heeft sinds 1.7.2007 eigen woning met EWS van € 200.000 (aflossingsvrij)
 - Verkoop woning op 1.7.2012 (geen EWR)
 - Huwelijk met Renate op 1.1.2018 zonder voorwaarden
 - Samen kopen zij een woning; Renate heeft geen eigenwoningverleden
 - Gezamenlijke lening € 400.000
-
- *Woning valt in gemeenschap; lening valt in gemeenschap*
 - *Economische benadering van toepassing?*
 - *Nee, want geen boedelmenging (want voorhuwelijks vermogen blijft privé)*
 - *EWS Mischa € 200.000 / 300 maanden*
 - *EWS Renate € 200.000 / 360 maanden*

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Voorbeeld (2018)

- André heeft sinds 2012 woning met EWS van € 100.000
- Verkoop woning in 2017; EWR € 50.000
- André trekt in bij Anna; huwelijk in 2018
- Aankoop gezamenlijke woning in 2018 voor € 200.000
- Gezamenlijke EWS: € 150.000
 - Annuïteitenhypotheek € 100.000
 - Aflossingsvrije hypotheek € 50.000

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Vraag: Is EWR van André privé gebleven?

- Wiebes: EWR is altijd extracomptabel (= altijd privé)
 - Brief Wiebes 14 april 2017, nr. 2017-0000051053
- Blok: EWR gaat voor de helft over bij boedelmenging
 - MvA, EK 2012/13, 33 405, C, blz. 17 (voorbeeld 4)
- Geen boedelmenging van voorhuwelijks niet gezamenlijk vermogen
- EWR blijft van André privé

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Vraag

Hoe etiketteren we de leningen als er sprake zou zijn van koude uitsluiting (dus huwelijkse voorwaarden)?

- Geen boedelmenging
- Geen economische benadering

André

Bestaande EWS (max): € 100.000
Af: EWR € 50.000 -/-
EWS André € 50.000
(= aflossingsvrij)

Anna

Nieuwrecht EWS (max.): € 100.000
Af: EWR € - _____ -/-
EWS Anna € 100.000
(= annuïtair)

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Vraag

Hoe etiketteren we de leningen als er sprake is van huwelijk in 2018 *zonder* huwelijkse voorwaarden?

- Nog steeds geen boedelmenging voorhuwelijks vermogen
- Geen economische benadering voor eigenwoningverleden
 - Dus eigenwoningverleden André blijft bij hem
- Maar wél beperkte gemeenschap van goederen!!

Nieuw huwelijksvermogensrecht

- Door huwelijksvermogensrecht zitten beide leningdelen in de gemeenschap
- Eigenwoningverleden blijft echter privé (want voorhuwelijks en niet gezamenlijk)

André

50% annuïteitenhyp. € 50.000
50% aflossingsvrije hyp. € 25.000 +
Totaal lening: € 75.000

Max. EWS: € 100.000
Af: EWR € 50.000 -/-
EWS André € 50.000

➤ Box 3-schuld: € 25.000

Anna

50% annuïteitenhyp. € 50.000
50% aflossingsvrije hyp. € 25.000 +
Totaal lening: € 75.000

Nieuwrecht EWS (max.): € 100.000
Bestaande EWS (max.): € -

➤ EWS Anna: € 50.000
➤ Box 3-schuld: € 25.000

Nieuw huwelijksvermogensrecht

Conclusies

- Nieuw huwelijksvermogensrecht: beperkte gemeenschap zónder boedelmenging voorhuwelijks niet-gezamenlijk vermogen
- Economische benadering binnen eigenwoningregeling dan niet van toepassing
- Eigen eigenwoningverleden kan botsen met beperkte gemeenschap
- Voorzover onwenselijk: aanpassing fiscale wetgeving?

Bedankt voor uw aandacht